

	<p>Tárgyak: Mappa Potamographica, azaz vízrajzi térkép</p> <p>Intézmény: Magyar Környezetvédelmi és Vízügyi Múzeum - Duna Múzeum Kölcsey u. 2. 2500 Esztergom +36 33 500 250 info@dunamuzeum.hu</p> <p>Gyűjtemények: Történeti Térképtár</p> <p>Leltári szám: DM_TT_23.78.46</p>
--	--

Leírás

A Duna vízrendszerét ábrázoló térkép. Bal alsó sarkában a Földközi tenger, a jobb alsó sarkában pedig a Fekete-tenger határolják; egyébként pedig jórészt a kárpátok hegyeinek koszorúja. Nyomtatásban először Marsigli Duna-monográfiájának latin nyelvű kiadásában jelent meg (Amszterdam és Hága, 1726, majd 1741-ben La Hongrie et le Danube címmel Amszterdamban 31) a Duna-monográfiában közzé tett térkép társaságában külön kötetben ismét kiadták, végül az 1744-ben franciául is publikált Duna-monográfiában látott napvilágot. Mivel a Duna-monográfiában található változatra a TAB. 34. azonosítót vészték, a mi térképünk valószínűleg a fent említett későbbi kiadások valamelyikéből származik, mivel ezen az azonosító szám csupán egy arab kettes a lap bal felső sarkában a kereten kívül. Eszmei szerzője L. F. Marsigli, megrajzolója J. C. Müller. A rézmetszés alapjául szolgáló kéziratos változatot Müller 1702-ben rajzolta meg Nürnbergben, ugyanott metszette rézbe G. C. Eimmart. A bal felső sarokban Marsigli fontosnak tartotta felhívni az olvasó figyelmét arra, hogy a Dunát, a Tiszát, a Szávát, a Marost átszelő kis vonalak azokat a helyeket jelzik, melyeken a folyók szélességét és mélységét megvizsgálta. Ezeket a vonalkákat azonban hiába keressük. Valószínűleg a rézmetsző megfeledezett róluk. A Duna-monográfia VI. kötetében azonban egy táblázatban külön is közli, hogy hol végezte el ezeket a méréseket, így végül is a mérés helyeit azonosítani tudjuk. A térkép sajátos érdekessége a hegyek koszorúját a Kárpát-medence felett átkötő négy egyenes, melyekkel a szerző azt akarta megmutatni, hogy néhány jelesebb folyónak a medre a Dunához viszonyítva milyen magasan van. Ehhez kapcsolódva egy külön lapon az egyenesek mentén hozza a Kárpát-medence metszet-rajzát illetve kereszt-szelvényét, ezzel alkalma nyílt a vonal által metszett hegyek, völgyek, folyók egymáshoz viszonyított magasságát érzékeltetni: a Duna, Olt, Maros, Szamos, Tisza, Boszna, Drina, Száva, Temes, Verbas, Dráva, Ipoly, Garam és Vág folyók szerepelnek a négy szelvényrajzon. Magasságméréseit barométerrel végezte. (Hetven évvel később, amikor Hell Miksa és Sajnovics János a Vénusznak a Nap előtti elvonulását megfigyelni Vardö szigetére utazott, ugyanígy mérték meg útközben a helyek magasságát.

Első tematikus vízrajzi térképünk. Földrajzi koordinátákkal látták el.

Lépték: 1: 2 400 000. Nyelv: latin

Szakmai leírás

Mappa Potamographica in qua fluvii ac fluvioli nominatioes fere omnes qui in Monarchia Hungariae ad Danubium sive immediate sive mediate confluunt; lacus item ac paludes idea generali repraesentantur. Magyarul: Vízrajzi térkép, amelyen szinte valamennyi nevesebb folyót, amelyek a Magyar Királyság területén közvetlenül vagy közvetve a Dunába ömlenek, valamint a tavakat és a mocsarakat áttekintően ábrázoltunk. Technika: rézmetszet. Anyag: merített papír. Tájolás: északi

Alapadatok

Anyag/ Technika:

Papír / sokszorosított grafika

Méreték:

m: 65.4 cm, sz: 50.4 cm

Események

Készítés	mikor	1702
	ki	Christoph Johann Müller (1673-1721)
	hol	Nürnberg
Készítés	mikor	1726
	ki	L.F. Marsigli
	hol	Amszterdam
Sokszorosító nyomólemez készítése	mikor	
	ki	Georg Christoph Eimmart (der Jüngere) (1638-1705)
	hol	Nürnberg
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Duna
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Tisza
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	

	hol	Maros
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Dráva
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Száva folyó
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Ipoly
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Garam
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Vág folyó
[Földrajzi vonatkozás]	mikor	
	ki	
	hol	Szamos

Kulcsszavak

- térkép